

Етичен кодекс на училищната общност при XI ОУ „Елин Пелин“, гр. Перник

Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел – по-добро образование. Всеки учител осъществява своите професионални задължения в услуга на учениците и допринася за формиране облика на училището.

За всеки работещ в училището е чест и морален дълг да спазва принципите на професионалната етика.

I. Обхват на кодекса

Етичните правила в този кодекс са приложени за работещите в XI ОУ „Елин Пелин“, съобразно ЗПУО, Правилника за дейността на училището и Етичен кодекс за работа с деца и се отнася до отношенията между:

- Учители и ученици
- Учители и помощен персонал
- Учителите
- Работещи в училището и родителите
- Права и задължения на учителя.

II. Цели на кодекса

1. Етичния кодекс има за цел да:
  - Определи етичните стандарти за професионална дейност на учителя;
  - Развива култура и професионални ценности, основани на принципите на хуманност, законност, демократичност и зачитане правата на човека;

- Подпомагане приобщаването на учителите към процеса на изграждане на обща европейска култура;
- Повиши общественото доверие към учителите;
- Установи общи, валидни за всички участници в училищната общност и доброволно поети от тях реални ангажименти, за да стане училището ни по-добро място за живот и учене;

2. Членовете на училищната общност – ученици, учители, родители, административен и помощен персонал са партньори имащи права и отговорности

Учениците, поради специфичните си възрастови характеристики, трябва да бъдат закриляни, защитавани и подпомагани, без това да нарушава принципа на равнопоставеността.

3. Всеки член на училищната общност действа съгласно своята професионална и лична подготовка в рамките на показаните компетенции, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.

4. Взаимоотношенията между членовете на училищната общност се градят върху доверието, почтеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство и свобода.

III. Ученици

1. Учениците са длъжни да имат поведение, което не провокира конфликтни ситуации, а при възникването им се стремят към безболезнено разрешаване като контролират емоциите и реакциите си.

2. Учениците зачитат правата на своите съученици, учители и родители, независимо от тяхната политическа, идеологическа, расова, религиозна и етническа принадлежност, като се въздържат от дискриминационни действия и показват добро възпитание, уважение и внимателно отношение към всички.

3. Недопустимо е отправянето на обиди между ученици, родители и учители. При възникване на спорове между съученици следва да се решават в рамките на добрия тон, като при необходимост да се потърси съдействие от възрастен (*учител, родител и др.*)

4. В отношенията си със съучениците е длъжен да проявява уважение и коректност, като не допуска поведение накърняващо достойнството и правата на другия.

5. Всеки ученик съдейства на учителите си в изпълнението на техните професионални задължения.

- Подготвя се и работи активно в час.

- Стреми се към усъвършестване знанията и личността си.
- Помага винаги, когато някой се нуждае от помощ и той може да я окаже.

6. След нарушаване на етичния кодекс от учениците следва:

- Обсъждане на конкретната ситуация с родител
- Предупреждение за наказание
- При повторно нарушение вземане на мерки съгласно ЗПУО и Правилник за дейността на XI ОУ „Елин Пелин“

IV. Учители и служители

Учителят трябва да бъде професионално подготвен, добросъвестен, добронамерен и почтен.

1. Учителят непрекъснато повишава своята квалификация и поддържа съвременен ниво на знания, за да осигури правото на учениците на качествено образование. Той има право на професионална независимост и лична свобода, както и на подкрепа от страна на колегите си и ръководството си. Положителните резултати в професията са възможни само благодарение на добра екипна работа и пълноценно взаимодействие между всички участници в училищната общност.

2. Учителят информира и обсъжда с родителите образователните практики, които прилага. Негово задължение е да обосновава и коментира своите позиции, решение пред учениците и техните родители. Всяко семейство трябва да бъде подпомагано и да развие и да изяви пълния потенциал на детето си.

3. Учителят създава ясни правила за провеждане на часа, от които няма изключения и които са еднакви за всички и сам не ги нарушава.

4. Учителят се отнася с уважение и разбиране към всички ученици и техните родители, без разлика във възрастта, етноса, пола, расата, вероизповеданието и други културални различия.

5. Учителят е длъжен да оказва съдействие както при решаването на познавателни проблеми, така и при проблеми, свързани с взаимоотношенията с учениците.

6. Подкрепата и закрилата не трябва да се превръщат в протекция: недопустимо е да се ограничава свободното и открито изразяване на мнение и отстояване на собствени позиции, освен, когато засяга личното достойнство на другите. Учителят трябва да бъде гарант за равнопоставеността на учениците в учебния час и в училището като цяло.

7. Учителят не трябва да има любими и нелюбими ученици. Демонстрирането на подобен вид пристрастия е недопустимо и осъдително.

8. Изпитването и оценяването на учениците не е наказание, а начин да получат професионално мнение за своите знания и подготовка, както и да подложат своите позиции на обсъждане в класа.

- Никога не се оценява поведението, оценяват се само знанията.
- Недопустимо е да се правят квалификации на личността, оценяват се само действията.

- Постиженията на учениците не се сравняват публично – всеки трябва да получи оценка за своя собствен напредък.

9. Учителят разговаря с учениците учтиво, не се допуска емоциите да повлияят на умерения тон, не позволява да бъде предизвикан или провокиран.

10. Учителят сам утвърждава своя авторитет с професионализъм, компетентност, знания, умения и благородство в отношенията с учениците, колегите, родителите, административния и помощен персонал.

- Учителят не допуска публично обсъждане на личностните качества и професионалните достойнства на колегите си.

- Проявява уважение към личния живот на учениците и техните семейства. Недопустима е злоупотребата с доверието на семейството.

- Учителят е публична личност и трябва да съблюдава правилата за добро поведение при всички свои изяви в публичното пространство.

- Недопустимо е публично разгласяване на информация от професионални заседания.

V. Родители

1. Родителите са равностойни партньори на своите деца и техните учители в учебния процес.

2. Тяхното задължение е да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват помощ и подкрепа при решаването им.

3. Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, прилагани от учителите.

4. Родителите трябва да получават и оказват уважение към труда на техните деца и техните учители.

5. Недопустимо е обсъждане на личните качества и проблеми на учителя в присъствие на децата.

6. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за учители и други родители.

7. Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат училищната общност в осъществяването на училищната политика.

- Не се включват в дейности, уронващи авторитета на училището.
- Подкрепят децата си и служат за пример при спазването на училищния правилник.

VI. Заключение и разпоредби

1. Правилата на поведение, съдържащи се в този Етичен кодекс, са неизменна част от ежедневната дейност на работещите в училището.

2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законност на действията и защита от неоснователни обвинения.

3. Чрез спазване на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки учител и работещ в училището, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителен образ на XI ОУ „Елин Пелин“, гр. Перник.

4. Настоящия кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

5. Всички проблеми, възникващи при прилагането на този Етичен кодекс, се разглеждат в етична комисия към Педагогически съвет.

С настоящия кодекс са запознати всички членове на колектива на Общо събрание.